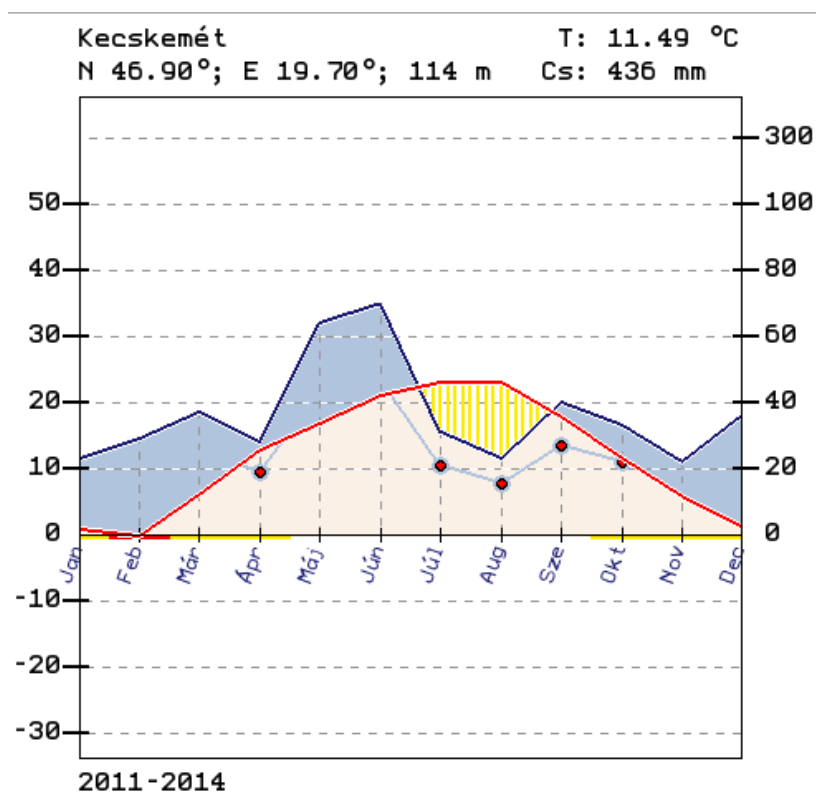

KECSKEMÉT ÉGHAJLATA

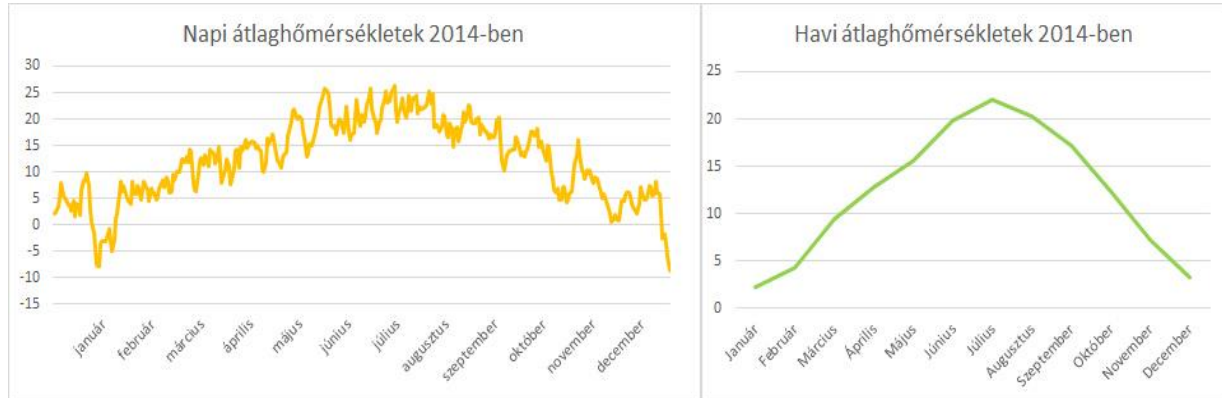
A klimatológia a légkör fizikai folyamatai által hosszabb időn át előidézett légköri állapotok objektív módon jellemezhető tulajdonságaival foglalkozó tudományág, a meteorológia szerves része. Egy hely éghajlatát annak földrajzi szélessége (az Egyenlítőtől való távolsága), tengertől való távolsága, a nagytérségű légkörzés hatása és a tengerszint feletti magassága határozza meg. A fenti tulajdonságok összessége alapján az egyes helyek klímátípusokba sorolhatók. A klímátípusokat a XX. századtól kezdve, a vizsgált helyszínek eltérő vegetációja és vízmérlege alapján különböztetjük meg. Magyarország éghajlatát alapvetően három klímátípus hatása befolyásolja; az ország északnyugati területein az óceáni, déli-, délnyugati területein a mediterrán, a keleti területein a kontinentális. A középső országrészben a mediterrán és kontinentális klíma keveréke jellemző. A jellemző hőmérsékleti és nedvességi karakterisztikákat a Kecskemétre vonatkozó Walter-Lieth diagram ábrázolja.

Az ábráról leolvasható, hogy Kecskeméten a nyár eleji csapadékmaximumot júliustól egy csapadék minimum, és egy hőmérsékleti maximum követi, így vízhiányos - szakkifejezéssel élve aridus - időszak következik be. A nyári időszaktól eltekintve jellemzően pozitív a város vízmérlege, ami - többek között - alkalmassá teszi a kiváló gyümölcsstermesztésre. Kecskeméten átlagosan évente 450 - 600 mm csapadék hull. Az éves napfénytartam országos szinten is magas, jóval az átlagos fölötti, több mint évi 2200 óra. Itt mérték az országos maximumot is 1950-ben, 2496 órát. Az uralkodó szélirány északi, északnyugati, átlagos erőssége pedig $2,5 - 3 \text{ ms}^{-1}$.

EHHEZ KÉPEST 2014-BEN...

Gyakran hallhatjuk, hogy a globális klímaváltozás hatására megváltozik a szűkebb lakóhelyünk éghajlata is. Magyarországi viszonylatban ez valószínűleg forróbb nyarat, enyhébb telet, általában kevesebb csapadékot, és gyakoribb szélsőséges időjárást fog eredményezni. Ezt támasztja alá a 2014-es kecskeméti időjárás is.

Június és augusztus között a havi átlag középhőmérsékletek végig 20°C felett voltak. Ezek az értékek nagyjából az éves 10,8°C-os átlaghőmérséklet duplája, ebből kifolyóan arra számítunk, hogy a téli időszakban legalább 0°C körül kell alakulnia a havi átlagoknak, hogy tartható legyen a sokévi átlag, feltételezve az őszi és tavaszi időszakok átlag körüli értékeit. Ezzel szemben a - leghidegebb - Január hónap átlaghőmérséklete is meghaladja a 2°C-ot, a sorban következő december pedig csak a karácsony és szilveszter között beköszöntő nagy fagyoknak (- 10°C közeli napi átlagok) köszönhetően tudta tartani vele a lépést 3,3°C-os átlaggal. Ezzel együtt, többször lépte át a napi középhőmérséklet a 25°C-t, azaz számított a nap hőségnapnak. Az éves maximumhőmérséklet 34,4°C, a minimum - 14,3°C volt. A lehullott csapadék mennyisége eltér a várttól. Az előző évek átlaga szerint nagyjából 500 mm-nek kellett volna hullani. Erre jön, hogy a klímaváltozásnak a csapadékmennyiségre való hatását negatívnak feltételezzük (2012: 411mm). Mindezek után a kecskeméti mérőállomáson 703 mm csapadékot detektáltak. A legvalószínűbb magyarázat pedig: a szélsőséges időjárás gyakoriságának növekedése. Az elsődleges csapadékmaximum, aminek május végén, június elején-közepén kellett volna lenni, elmaradt (júniusi csapadékösszeg: 25 mm). Júliusban viszont kiemelkedően sok, 120 mm csapadék hullott le, nagy károkat okozva a mezőgazdaságban. Ezek után szépen dolgozott a másodlagos maximum is, szeptember: 101 mm, október: 104 mm. Ez minden esetre egy különleges év. Előtte régen nem hullott ennyi csapadék (2012: 411 mm, 2013: 507 mm) és a 2015-ös összeg sem tűnik eddig kiugróan magasnak (augusztus végéig 328 mm). Más szempontokból átlagos évnak tekinthető a 2014-es sikeresen megúsztuk nagyobb szélvihar nélkül.

Minden esetre, aki Kecskemétre látogat, készüljön fel, hogy az ország egyik legmelegebb, és legnapsütésebb területére igyekszik, ahol eső alig esik, de ha egyszer rákezd, akkor nagyon.

EXTRÉM ESEMÉNYEK? -MONDJUK JÉGESŐ...

Kecskeméten és a térségben előfordulnak természetesen extrém időjárási események is, amik az egyes éveket eltéríthetnek az átlagtól. Ilyen események lehetnek az extrém száraz, forró időszakok, vagy a nagy csapadékot adó szupercellák, amik amellet, hogy rövid idő - akár fél óra - alatt egy havi csapadékösszegnek megfelelő esőt zúdíthatnak a városra, még napokkal később is éreztetik hatásukat.

Bár a klímaváltozás egyik hatása, hogy az ilyen extrém időjárási események megszorodnak, a térségben az utóbbi időben jelentősen csökkent ezek aránya. Felteheti a kérdést az ember, hogy van-e vajon köze a jégeső elmaradásának a város környéki ipari centrumok termeléséhez? Rendben, kimondom a pletykát, a „Mercigyárhoz”!?

Megkeresésre a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary kecskeméti gyára azt nyilatkozta, hogy bár igaz az, hogy sindelfingeni gyárunk a helyi mezőgazdasági szövetkezetekkel együttműködve végez valamilyen jégesőelhárítást, a Mercedes a kecskeméti gyár esetében „semmilyen tevékenységet nem folytat a helyi időjárás befolyásolására”. Kecskeméten a szabad ég alatt álló autókat a nagyobb viharok előtt fólia- és ponyva borítással védik, nagy jeget ígérő figyelmeztetés esetén pedig fedett parkolóba állnak a vadonatúj Mercikkel.

Ország Ferenc

Okleveles meteorológus, www.kecske-met.com